

56. Tragichni dati novitnoi istorii Ukraini [Elektronniy resurs]. – Rezhim dostupu : <http://korslib.net/>.
57. Fakty i kommentarii / [Elektronniy resurs]. – Rezhim dostupu : <http://uk.wikipedia.org/>.
58. Foto dnya: krivaviy rozgin Evromaydanu pereris u Revolyutsiyu [Elektronniy resurs]. – Rezhim dostupu : <https://ukranews.com/ua/>.
59. Chi bude nova «revolyutsiya na graniti»? [Elektronniy resurs]. – Rezhim dostupu : <http://www.theinsider.ua/>.
60. Chto s nami budet zavtra // Fakty. – 03.12.2013. – С. 1–5.
61. Shapovalenko M. V. Politichna stabilnist ta politichniy kapital v umovakh transformatsii suspilstva / Marina Volodimirivna Shapovalenko // Naukoviy chasopis NPU im. M. P. Dragomanova. Seriya 22. Politichni nauki ta metodika vikladannya sotsialno-politichnikh distsiplin. – 2014. – Vip. 14. – S. 45–51.
62. Shevchenko A. Nasilstvo ne mozhe buti metodom rozv'yazannya problem / A. Shevchenko // Golos Ukraini. – 03.12.2013. – № 228. – С. 1.
63. Shevchenko A. U rezultati peremovin ne povinno buti peremozhstiv i peremozhenikh / A. Shevchenko // Golos Ukraini. – 24.01.2014. – № 13. – S. 1–4.
64. Yusin M. Maydan razognali do poteri kontrolya / M. Yusin // Kommersant (Rossiya). – 02.12.2013. – № 221. – С. 7.
65. Yusin M. Ukraine ne khvatilo nedoveriya k pravitelstvu / M. Yusin // Kommersant (Rossiya). – 04.12.2013. – № 223. – С. 8.
66. Yanukovich Viktor. Bud yakiy, navit poganiy. mir krashche za bud-yaku viynu (za materialami interv'yu) / Viktor Yanukovich // Uryadoviy kur'yer. – 04.12.2013. – № 224 (5110). – S. 2–3.
67. Yanukovicha proveli v Evropu – vokrug paltsa // Rossiyskaya gazeta. – 24.02.2014. – № 6315. – С. 1.
68. Corruption perceptions index 2013 [Electronic resource]. – Mode of access : <http://cpi.transparency.org/>.
69. Johnson C. Revolution and the Social System / C. Johnson. – Stanford : Stanford Univer. 1964. – 68 p.

Вакулич Владимир

**ВЛИЯНИЕ МЕДИА НА РАЗВИТИЕ ПОЛИТИЧЕСКИХ ПРОЦЕССОВ В ОБЩЕСТВЕ
(НА ПРИМЕРЕ УКРАИНСКОЙ РЕВОЛЮЦИИ ДОСТОИНСТВА 2013-2014 ГГ.)**

Статья посвящена анализу влияния социальных коммуникаций на революции XXI века, в частности и на ход событий, которые привели к революции Достоинства в конце ноября 2013 г. в Киеве. По мнению автора, без телевидения, сети Интернет, других информационных средств события тех дней не могли бы иметь революционного развития, не сформировалась бы модель общества с новыми подходами.

Ключевые слова: Майдан, социальные коммуникации, революция.

Vakulych Volodymyr

**MEDIA INFLUENCE ON POLITICAL DEVELOPMENTS IN THE SOCIETY
(IN THE CASE OF THE UKRAINIAN REVOLUTION 2013-2014)**

This article analyzes the impact of social communications in the course of events that led to the Revolution of Dignity in late November 2013 in Kiev. According to the author, without television, the Internet and other information media events of those days could be a revolutionary development model have not formed a society with new approaches.

Keywords: Independence, social communication, revolution.

Одержано 17.05.2017

УДК 930(477):321.01«20»

**Дем'яненко Борис
(Переяслав-Хмельницький)**

**ІСТОРІОГРАФІЯ ВІТЧИЗНЯНОГО ВЛАДОЗНАВЧОГО ДИСКУРСУ:
ЧВЕРТЬ СТОЛІТТЯ ПОШУКІВ, КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЇ, УЗАГАЛЬНЕНЬ
(продовження)**

У статті запропоновано історіографічний аналіз найпомітніших вітчизняних публікацій періоду незалежності, присвячених дослідженню влади (політичної, державної, соціальної тощо) в контексті органічного поєднання здобутків світової теорії влади (насамперед демократичного досвіду) з українським політико-владним контекстом. Ґрунтовне ознайомлення з вітчизняним владознавчим дискурсом, його творче осмислення, дозволить вийти на нові рівні розуміння феномену влади (політичної, державної, соціальної тощо), подолати стійкі стереотипні, аматорські й міфологізовані уявлення про

неї, сформулювати якісні й дієві практичні рекомендації, мінімізувати негативні наслідки кризових явищ у політичній системі країни, упровадити ефективну модель влади, яка б відповідала потребам сучасного стану посттоталітарної України, історичним, цивілізаційним і глобалізаційним викликам, які перед нею постали.

У результаті здійсненого історіографічного аналізу українського владознавчого дискурсу констатовано, що у вітчизняній літературі влада (політична, державна, соціальна тощо) розглядається як відносини керівництва й підпорядкування в суспільній групі, державі й суспільстві; як вольовий елемент, який виражається в здатності суб'єктів нав'язати волю об'єктам за допомогою примусу й переконання, підпорядкувати їх власним інтересам; як інститут, здатний забезпечити єдність дій і ustalений порядок у суспільних відносинах. Вітчизняний владознавчий доробок має потужний евристичний потенціал, засвідчив достатню теоретико-методологічну забезпеченість емпіричних досліджень влади. Концептуальні проблеми влади, що вже давно є головним предметом дискусій у західній філософії, політології, соціології, психології і культурології, знаходять належне упровадження у вітчизняному суспільствознавстві. Автором статті визначено коло владознавчих проблем, які потребують глибшого дослідження й концептуалізації.

Ключові слова: владознавство, кратологія, влада, політична влада, державна влада, соціальна влада.

З початком статті читач може познайомитися у Випуску 41 «Наукових записок з української історії» (ст. 111-125).

Питання функціонування законодавчої влади в Україні розглядали О. Бандурка, Ю. Древаль [87; 89], В. Борденюк [108], Ю. Ганжуров [88], Б. Дем'яненко [1], В. Єрмолаєв [90], Г. Журавльова [108; 110], В. Журавський [91-94], А. Заєць [95], В. Звіркоvsька [96], В. Ковриженко [97], О. Коляструк [98], Л. Кривенко [99], А. Кудряченко [100], І. Кучеренко [101], О. Майборода [102], Н. Макаренко [103], Р. Максакова [104], Н. Мосюкова [105], Г. Нечипоренко [106], Н. Пеньковська [109], А. Погорелова [110], О. Скребець [111], В. Шаповал [113-115], Ю. Шемшученко [116], О. Шморгун [117] та ін. [107-108; 112]. У роботах згаданих авторів змістовно охарактеризовано особливості розвитку парламенту й парламентаризму, їх вплив на систему державної влади і суспільно-політичне становище в Україні. До здобутків названих учених слід віднести визначення ролі Верховної Ради України в забезпеченні конституційного процесу та особливостей її впливу на формування конституційних засад держави; з'ясування проблем розподілу повноважень, правового становища парламенту та його суверенітету, формування процесуальних механізмів взаємовідносин з іншими інститутами влади; окреслення проблеми удосконалення парламентської діяльності, здійснення законодавчого процесу та реалізації українським парламентом на практиці європейських демократичних цінностей; розгляд теоретичних і практичних проблем розвитку культури парламентаризму в Україні.

Зокрема, В. Журавський висвітлив теоретичні й організаційно-правові проблеми становлення й розвитку українського парламентаризму від найдавніших часів до сучасності, від найпростіших форм представницького правління до формування Верховної Ради України на демократичних засадах. Дослідник проаналізував сучасний український парламентаризм як відображення єдності світового та європейського цивілізаційного й формаційного підходів, місце та роль українського парламенту в конституційній системі влади, розкрив структуру, описав особливості правового регулювання організації його діяльності, надав загальну характеристику компетенції Верховної Ради України [92]. Окрім того, ученим розкрито історичні засади українського парламентаризму; досліджено роль парламенту в зміцненні демократичних засад сучасного суспільства; висвітлено шляхи удосконалення діяльності українського парламенту [94].

Р. Максаковою ґрунтовно досліджено теоретичні проблеми установчої влади, її організації та реалізації в Україні; визначено проблемні питання теорії установчої влади, обґрунтовано виділення її видів і форм реалізації. Дослідниця проаналізувала конституційно-правове регулювання установчої влади в Україні від 1917 р. й до нашого часу, схарактеризувала її безпосереднє здійснення українським народом, а також реалізацію в діяльності органів публічної влади в Україні [104]. Н. Мосюковою проведено комплексне дослідження взаємозалежності та взаємовпливу суспільно-політичного життя, виборчого законодавства, виборчої кампанії й характеру діяльності парламенту. Дослідниця з'ясувала причини і напрями структурної еволюції

парламенту, формування фракцій, дослідила динаміку взаємодії Верховної Ради України з вітчизняними політичними партіями, визначила критерії оцінки її діяльності, виявила фактори, які перешкождали ефективнішій роботі парламенту [105]. Н. Мосюкова встановила, що, незважаючи на поступове посилення виконавчої влади впродовж 1990-х рр., в Україні збереглася певна рівновага між законодавчою та виконавчою гілками влади.

Н. Пеньковська проаналізувала основні теоретичні підходи до процесу формування й діяльності політичних коаліцій, обґрунтувала типологію парламентських коаліцій в Україні, дослідила процес їх утворення та діяльності в умовах посткомуністичних трансформацій. Дослідницею визначено основні фактори впливу парламентської коаліції на процес урядування (політичні умови, правова база, рівень інституціоналізації органів влади, розвиненість горизонтальних і вертикальних комунікацій у політичному просторі); відзначено, що в сучасних умовах особлива роль належить комунікативному чиннику взаємодії парламентської коаліції та уряду, процесу політичної комунікації між парламентською коаліцією та виконавчою владою, парламентською опозицією, громадськими об'єднаннями, мас-медіа та політичними партіями. Н. Пеньковська обґрунтувала генезу парламентаризму в українській політиці, дослідила роль парламентської коаліції в урядуванні на різних етапах становлення державності [109].

Шляхи формування та функціонування виконавчої влади в Україні, визначення внутрішніх і зовнішніх чинників, що вплинули на процес її становлення, стали об'єктом дослідження таких науковців, як П. Бабич, Л. Биков, З. Борисенко, Г. Буянкіна, О. Воронько, Л. Дуб, С. Дубенко, С. Кадькаленко [118-119], К. Ващенко [127], В. Горбатенко [120], І. Дахова [121], П. Діхтієвський [122], А. Дуда [118-119; 135], Л. Дунаєва [123], В. Замніус [124], С. Кисіль [125], А. Коваленко [126], О. Кордун [127], М. Корнієнко [128], Т. Кравцова [129], О. Крупчан [130], І. Кульчій [136], М. Лациба [131], В. Малиновський [132], Р. Мартинюк [133], О. Муза [136], Н. Нижник [134-136], О. Окопник [137], М. Ославський [138], Р. Павленко [127; 139], Є. Перегуда [140], О. Порфімович [141-142], О. Совгіря [143], О. Сушинський [144], В. Тужик [145], С. Чикурлій [146], В. Шаповал [147], В. Ярема [148]. Вітчизняними дослідниками розглянуто теоретичні й практичні проблеми формування та функціонування виконавчої влади в Україні, розкрито питання її становлення, розвитку й ресурсного забезпечення, теоретико-правові засади виконавчої влади з використанням нових методологічних підходів. Науковцями приділено особливу увагу громадянину України як суб'єкту та об'єкту влади; висвітлено нові аспекти адміністративно-правових форм діяльності органів виконавчої влади України [118-119]. У науковій записці «Засоби подолання кризових явищ у системі державного управління: світовий досвід і Україна» [120] вітчизняні вчені зазначили, що система органів виконавчої влади в Україні потребує належного врахування апробованих європейським досвідом принципів і стандартів щодо інституційних і процесуальних засад функціонування публічної адміністрації (вітчизняний аналог – органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування), заснованої на фундаментальних цінностях свободи, демократії та верховенства права. Неодмінною характеристикою демократизації суспільства виступає належне урядування. У національних історичних і політико-правових дослідженнях переважною мірою розглядається шлях розвитку споріднених з урядуванням концепцій (менеджеріалізму, адміністрування, управління тощо) у передових країнах світу, що потребують подальшого вивчення та формулювання відповідних пропозицій і рекомендацій щодо використання у вітчизняному правовому регулюванні [120, с. 49]. Група авторів під керівництвом В. Горбатенка зазначила, що складність запровадження в Україні принципів демократичного врядування обумовлюється, окрім термінологічно-пізнавальних аспектів, низкою об'єктивно існуючих факторів, що перешкоджають процесові: високим рівнем корупції, спротивом проведенню демократичних реформ, у т. ч. адміністративно-правового спрямування в середині апарату державного управління, застарілістю поглядів і підходів до управління як серед державних службовців, так і серед учених, дослідників; упередженим ставленням до пропонованих моделей реформ [120, с. 50].

Т. Кравцова розкрила правові засади провадження державної регуляторної політики органами виконавчої влади, описала адміністративно-правову природу їхньої діяльності в сфері економіки та визначила напрями реформування [129]. У колективній монографії «Виконавча

влада в Україні: реформування та перспективи» [136] автори проаналізували становлення та функціонування органів виконавчої влади за умов адміністративної реформи в Україні, розкрили сутність і принципи реформування органів виконавчої влади в державі, розглянули судовий контроль як фактор оптимізації їх реформування, ризики і прогнози у процесі реформування вітчизняних органів виконавчої влади.

Є. Перегуда [140] на основі використання здобутків неоінституціоналізму дослідив політичні механізми взаємодії органів виконавчої влади на етапах становлення державної незалежності України. Він розробив циклічну модель історичного розвитку системи органів державної влади і рекомендації щодо вдосконалення процесів взаємодії органів виконавчої влади України, здійснив аналіз особливостей взаємодії органів виконавчої влади України на сучасному етапі державотворення, розглянув відносини між центральними органами виконавчої влади і запропонував основні напрями їх модернізації. Дослідник зазначив, що особливістю пострадянських країн (зокрема, України) стало те, що акцент на політиці децентралізації та деконцентрації повноважень робився на пізніших етапах їх розвитку, після того, як на етапі становлення держави відбулася консолідація державної влади і централізація механізмів державного управління, зокрема тих сил, які виступили політичним фундаментом вищих органів державної влади. Становлення виконавчої влади в Україні в роки незалежності відбувалося в руслі модернізації суспільства загалом, спричиненої як об'єктивними обставинами, так і суб'єктивними інтересами політичних акторів. Є. Перегуда зазначив, що, з одного боку, вона була зумовлена технологічною відсталістю економіки, інших сфер суспільної життєдіяльності, нездатністю України конкурувати з іншими країнами, що створювало реальні загрози виживанню в умовах глобалізації. З іншого боку, модернізацію підштовхнула ліберальна бюрократія, представники якої прагнули конвертувати свої посади в економічні переваги, захопити активи в економіці та інших сферах і таким чином встановити й посилити контроль над суспільством. У сфері виконавчої влади ідеологія неолібералізму, що стала ідеологією суспільних перетворень (особливо на першому її етапі), передбачала впровадження концепції розподілу функцій державної влади між її гілками, організаційне відокремлення місцевих органів виконавчої влади від місцевого самоврядування тощо [140, с. 338]. Учений аргументував думку, що 1990–2000-і рр. стали (мовою історичного неоінституціоналізму) «критичним моментом», коли здійснювався вибір моделі виконавчої влади. У перші роки незалежності відбувалася конкуренція різних моделей взаємодії центральних і місцевих органів влади. У цей час сильні позиції мали противники організаційного відокремлення місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, які виступали за збереження вертикалі цих органів за радянським зразком (під керівництвом Верховної Ради), були прихильниками підпорядкування парламентові уряду України, обмеження повноважень президентської влади [140, с. 339]. На середину 1990-х рр. остаточний вибір було зроблено на користь президентсько-парламентської республіки, розбудови вертикалі місцевих органів виконавчої влади, організаційно відокремлених від органів місцевого самоврядування та підпорядкованих вищим органам виконавчої влади, розбудови вертикалі центральних органів виконавчої влади [140, с. 340].

Є. Перегуда зазначив, що взаємодія між органами виконавчої влади різних рівнів стала складною системою, яку формували взаємодії в багатокутнику Президент України – Кабінет Міністрів України – центральні органи виконавчої влади (їхні територіальні підрозділи) – місцеві державні адміністрації (їхні підрозділи). Перевага, яка була надана саме такій конструкції, зумовлювалася як національними традиціями, так і співвідношенням політичних сил цих років. Якщо за радянських часів основним політичним механізмом взаємодії органів державної влади була політична монополія КПУ, то в нових умовах новою «керівною силою» став Президент України (вітчизняний парламент не міг виконати цю роль через фрагментованість депутатського корпусу), який мав прямий мандат населення України і проголосив ідеологію неоліберальних реформ, які задовольняли інтереси бюрократії як головної рушійної сили модернізаційних перетворень [140, с. 340]. Аналіз функціонування виконавчої влади в умовах дії редакції Конституції України 2004 р. засвідчив, що тенденцією розвитку механізмів взаємодії органів виконавчої влади стала концентрація політичного впливу. Це сприяло збільшенню ролі

середнього шару управління, який асоціюється з посадами віце-прем'єрів, і зменшенню ролі нижньої ланки. Такий стан, на переконання дослідника, відповідає об'єктивному процесу зростання ролі координаційних механізмів у діяльності органів виконавчої влади [140, с. 343]. Не зважаючи на те, що централізована модель виконавчої влади себе вичерпала, домінуючі у 2000-х рр. партійно-політичні механізми за незмінності моделі регіональної влади не забезпечили набуття виконавчою владою нової якості та становлення динамічної системи взаємодії її органів. Зростання ролі уряду та центральних органів виконавчої влади у програмуванні діяльності місцевої влади не усунуло надцентралізації системи влади [140, с. 343].

У сфері взаємодії центральних і місцевих органів виконавчої влади, а також взаємодії органів державної влади з органами місцевого самоврядування вітчизняні дослідники вважають доцільним: 1) при розробці проекту реформи регіонального управління зосередити увагу на визначенні переліку повноважень, які можуть бути делеговані від органів виконавчої влади виконавчим органам обласних і районних рад; 2) чіткіше регламентувати порядок ініціювання звільнення голів місцевих державних адміністрацій з посад обласними й районними радами і прийняття відповідних рішень щодо звернення до Президента України; 3) законодавчо обмежити частку державних асигнувань у структурі місцевих бюджетів; 4) упровадити кадрові реєстри на обласному й районному рівнях, а відповідність за їх формування покласти на місцеві державні адміністрації [140, с. 348].

О. Порфімович проаналізувала зв'язок політичної культури й іміджу органу державної виконавчої влади, запропонувала підхід, за якого політичний імідж органу державної виконавчої влади формується під впливом різноманітних чинників: політичної культури його першої особи, політичної етики, етикету, коректності, відповідальності. Дослідниця показала, що за умов недостатньої сформованості громадянського суспільства в Україні, функції креатора носія та провідника політичної культури має виконувати держава (в особі органів виконавчої – перш за все центральної влади) [141-142]. В. Яремою дослідницьку увагу до інституту уряду в українській науці показано в кількісному та якісному вимірах, висвітлено результати контент-аналізу назв дисертацій за ключовими словами: «уряд» («Кабінет Міністрів України»), «держава», «управління», «політика» і «влада» [148].

Незважаючи на потужний масив наукових публікацій і досліджень, присвячених проблемам функціонування виконавчої влади, взаємодії її інститутів із законодавчою владою тощо, значно менше уваги науковцями приділено діяльності урядів незалежної України, що обумовлюється здебільшого тривалий час законодавчо не визначеним статусом, доволі частими змінами урядів і відносно закритим характером урядової діяльності. У той же час політичні і правові аспекти законодавчого визначення статусу Кабінету Міністрів України й центральних органів виконавчої влади, їхньої еволюції, питання парламентської відповідальності уряду розглядалися в працях В. Замніуса [124], В. Кампо [8], М. Корнієнка [128], С. Лавренюка [149], Р. Павленка [139] та ін.

Феномен президентської влади в Україні став предметом ґрунтовного дослідження таких науковців, як В. Андрущенко, М. Михальченко [59], С. Балан, А. Коваленко, І. Кресіна [164], І. Батракова [150], Д. Белов, Ю. Бисага [151], В. Врублевський [152], А. Гальчинський [153], Б. Дем'яненко, В. Дем'яненко [154-155], О. Долженков [156], О. Дудник [157], М. Жулинський, О. Сліпушко [158], М. Кармазіна [159-160], Т. Кіс [161], Н. Кононенко [162], І. Костицька [163], Л. Кривенко [165], А. Кудряченко [166], В. Литвин [167], Ю. Луканов [168], В. Мельниченко, Н. Плахотнюк [169], С. Сєрьогіна [170], Ю. Стасюк [171], В. Сухонос [172], М. Томенко [173], В. Шаповал [13], В. Шатіло [174]. Ними простежено генезис інституту президентства в Україні в контексті європейської та світової демократичної практики; виокремлено позитивні й негативні риси президентської каденції Л. Кравчука, Л. Кучми, В. Ющенко; визначено основні чинники, необхідні для зміни існуючої системи влади в Україні [58; 60; 154-155]; розглянуто проблеми, пов'язані з походженням, розвитком і поширенням на планеті інституту президентства [60]. Здійснений аналіз президентських каденцій Л. Кравчука, Л. Кучми, В. Ющенко дав підстави зробити висновок, що, по-перше, у виборі моделі президентства в Україні немає чітких орієнтирів; по-друге, зберігається розрив між конституційними нормами і фактичним становищем Президента України в системі органів державної влади, інститут президентства в

Україні нині є гіпертрофованим: у своїй поточній діяльності він виходить за межі наданих йому повноважень; по-третє, очевидною є неефективність політичних інститутів, оскільки не визначена мета модернізаційного курсу країни; по-четверте, в Україні спостерігається слабкість національної ідентичності, що впливає на становлення інституту президентства (громадяни ідентифікують Президента України не з національним, а регіональним лідером); по-п'яте, залишається невизначеною подальша траєкторія розвитку інституту президентства (чи відбуватиметься його демократизація, чи він дрейфуватиме в напрямі авторитаризму, поширеному на пострадянському просторі) [155].

Проблеми формування української судової системи періоду незалежності, функціонування судової гілки влади досліджували В. Бойко [175], Л. Вінокурова [176], Р. Куйбіда [177], М. Куцин [178], Л. Москвич, С. Подкопаєв [179], В. Паліюк [180], С. Прилуцький [179; 181], І. Рекецька [182], І. Севостьянова [183], В. Стефанюк [184], А. Стрижак [185], В. Сухонос [187], В. Татаренко [188], І. Туркіна [189-190], Ю. Чуприна [191] та ін. [107; 186]. На сторінках їхніх наукових праць відображено політологічну експлікацію місця та ролі судової влади у процесі діалектичної взаємодії громадянського суспільства та держави в сучасній Україні; запропоновано визначення судочинства як правового механізму контролю громадянського суспільства за владою; виявлено особливості взаємодії судової влади і громадянського суспільства в сучасній Україні порівняно із загальносвітовими закономірностями [176]; аргументовано тезу, що судова влада часто уповільнює темпи політичних змін, запропонованих політичними системами, які перемогли на виборах, доти, поки ці зміни не будуть відзеркалювати інтереси більшої частини суспільства; обґрунтовано висновок, що адміністративне судочинство в Україні варто організувати відповідно до вимог доступності правосуддя для громадян, а також незалежності суддів від незаконного впливу з боку органів влади й високопосадовців [182]. І. Туркіна приділила увагу судовій владі як соціальному феномену, запропонувала форми здійснення державного управління в сфері забезпечення діяльності судової системи [190].

Заслужують на увагу слушні підходи і висновки дослідників про те, що сучасний етап розвитку системи правосуддя характеризується відсутністю системного й узгодженого бачення подальшого проведення й завершення судової реформи. Як зазначав В. Бойко, часто науці відводиться лише теоретичне обґрунтування вже здійснених заходів. За таких умов законодавство і практика випереджають доктрину, а роль науки нівелюється і зводиться лише до коментування. Такий висновок ученого ґрунтується не тільки на опрацьованні новітньої української історіографії з проблем правосуддя, а й на вивченні законотворчої діяльності парламенту та з'ясуванні наукових розробок із судової проблематики [175, с. 8].

(продовження в наступному номері)

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

87. Бандурка О. М. Парламентаризм в Україні : становлення і розвиток / О. М. Бандурка, Ю. Д. Древаль [Університет внутрішніх справ]. – Х., 1999. – 288 с.
88. Ганжуров Ю. С. Особливості структуризації українського парламенту / Ю. С. Ганжуров // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. – К. : Знання України, 2010 / 1 (45). – С. 54-65.
89. Древаль Ю. Д. Парламентаризм у політичній системі України : (політико-правовий аналіз) / Ю. Д. Древаль. – Х. : Вид-во нац. ун-ту внутрішніх справ, 2000. – 280 с.
90. Єрмолаєв В. М. Вищі представницькі органи влади в Україні (історико-правове дослідження) / В. М. Єрмолаєв. – Х. : Право, 2005. – 272 с.
91. Журавський В. С. Парламент України : шляхи розвитку і вдосконалення функцій / В. С. Журавський. – К. : Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2001. – 63 с.
92. Журавський В. С. Становлення і розвиток українського парламентаризму (теоретичні та організаційно-правові проблеми) / В. С. Журавський. – К. : Парлам. вид-во, 2002. – 343 с.
93. Журавський В. С. Становлення політичних партій в українському суспільстві та їх роль у політичному структуруванні парламенту / В. С. Журавський. – К. : Парламент. вид-во, 2002. – 107 с.
94. Журавський В. С. Український парламентаризм на сучасному етапі. Теоретико-правовий аспект / В. С. Журавський. – К. : Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2001. – 246 с.
95. Заєць А. Український парламентаризм. Формування й удосконалення 1994–1998 рр. / А. Заєць // Віче. – 1999. – № 2. – С. 13-31.
96. Звіркowska В. А. Український парламентаризм : проблеми становлення і розвитку (політологічний

- аналіз) : автореф. дис... канд. політ. наук : 23.00.02 ; НАН України ; Інститут політичних і етнонаціональних досліджень / Вікторія Анатоліївна Звіркowska. – К., 2002. – 20 с.
97. Ковриженко Д. Український парламентаризм у світлі Конституції : аналіз основних проблем / Д. Ковриженко // Парламент. – 2001. – № 4. – С. 7-12.
98. Коляструк О. П. Верховна Рада України у системі владних відносин 1994–2002 рр. : автореф. дис... канд. іст. наук : 07.00.01 ; НАН України. Ін-т історії України / О. П. Коляструк. – К., 2008. – 19 с.
99. Кривенко Л. Верховна Рада України – однопалатний парламент / Л. Кривенко // Вісник Академії правових наук України. – 1998. – № 4. – С. 70-80; Кривенко Л. Законодавча влада в системі державної влади / Л. Кривенко // Вісник Академії управління при Президентові України. – 2001. – № 1. – С. 58-71; Кривенко Л. Конституційна модель Верховної Ради. Повернення до майбутнього / Л. Кривенко // Віче. – 2002. – № 10. – С. 17-23; Кривенко Л. Парламент без парламентаризму? Державно-правова реформа в Україні / Л. Кривенко // Віче. – 1997. – № 4. – С. 13-32; Кривенко Л. Суверенітет парламенту : Теорія і практика (Україна) / Л. Кривенко // Віче. – 1998. – № 4. – С. 32-48; Кривенко Л. Український парламент : двопалатність чи однопалатність? / Л. Кривенко // Віче. – 1999. – № 9. – С. 3-19; Кривенко Л. Український парламентаризм. До питання конституційних гарантій : Державно-правова реформа / Л. Кривенко // Віче. – 1996. – № 11. – С. 35-50.
100. Кудряченко А. І. Верховна Рада України на шляху утвердження парламентаризму / А. І. Кудряченко // Наукові праці МАУП. – К., 2003. – Вип. 5 : Актуальні питання політології. – С. 9-20.
101. Кучеренко І. М. Трансформація влади в сучасній Україні : моральна й політична специфіка парламенту / І. М. Кучеренко // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. – К. : Знання України, 2010 / 1 (45). – С. 191-199.
102. Майборода О. М. Модель виборчої системи і політична відповідальність депутата : проблема взаємозалежності / О. М. Майборода // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. – К., 2008. – Вип. 38. – С. 45-96.
103. Макаренко Н. Ю. Роль Верховної Ради як законодавчого інституту у процесі розвитку соціальної держави / Н. Ю. Макаренко // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України / редкол. : Ю. А. Левенець (голова) та ін. – Вип. 36 : Курасівські читання – 2007 : Влада і суспільство в сучасній Україні : механізми взаємодії. – К. : Знання України, 2007. – С. 133-143.
104. Максакова Р. М. Конституційно-правові проблеми організації та реалізації установчої влади в Україні : монографія / Р. М. Максакова ; Класич. приват. ун-т. – Запоріжжя, 2012. – 435 с.
105. Мосюкова Н. Г. Історія парламентської системи в Україні (1990–1998 рр.) : автореф. дис... канд. іст. наук : 07.00.01 ; Дніпропетр. нац. ун-т. / Н. Г. Мосюкова. – Д., 2003. – 21 с.
106. Нечипоренко Г. В. Парламентаризм в Україні : сутність та проблеми становлення : дис... канд. політ. наук : 23.00.02 / Григорій Васильович Нечипоренко. – Львів, 1996. – 186 арк.
107. Офіційна Україна сьогодні [Текст] : Президент України. Верховна Рада України. Кабінет Міністрів України. Інші центральні установи. Судова влада. Регіональні органи управління. Закордонні представництва. – 7 вид. – К. : Видавництво «К.І.С.», 2004. – 840 с.
108. Парламент в Україні : тенденції та проблеми становлення (аналітичні дослідження центру О. Разумкова) // Національна безпека і оборона. – 2003. – № 2. – С. 2-29.
109. Пеньковська Н. К. Парламентські коаліції у процесі демократизації урядування в Україні : автореф. дис... канд. політ. наук : 23.00.02 ; ДЗ «Південноукр. нац. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського» / Н. К. Пеньковська. – Одеса, 2015. – 20 с.
110. Погорелова А. І. Розвиток культури парламентаризму в Україні / А. І. Погорелова. – К. : Парламентське видавництво, 2012. – 248 с.
111. Скребець О. В. Інститут парламентаризму в контексті досвіду демократичної трансформації сучасних суспільств : автореф. дис... канд. політ. наук : 23.00.02 ; Таврійський національний ун-т ім. В. І. Вернадського / О. В. Скребець. – Сімферополь, 2005. – 20 с.
112. Український парламентаризм : минуле і сучасне. – К. : Парламентське видавництво, 1999. – 368 с.
113. Шаповал В. М. Парламентаризм і законодавчий процес в Україні : Навчальний посібник / В. М. Шаповал, В. І. Борденюк, Г. С. Журавльова ; Нац. акад. держ. управління при Президенті України. – К. : УАДУ 2000. – 216 с.
114. Шаповал В. Парламент як орган народного представництва : ідеологія державотворення / В. Шаповал // Віче. – 1999. – № 5. – С. 3-10.
115. Шаповал В. Феномен парламенту. Спроба наукового тлумачення дефініції / В. Шаповал, Г. Журавльова // Віче. – 2000. – № 2. – С. 12-17.
116. Шемшученко Ю. Теоретичні засади розвитку українського парламентаризму / Ю. Шемшученко // Право України. – 1998. – № 1. – С. 17-20.
117. Шморгун О. Реформа української влади. Чи є парламентаризм вищою формою демократії? / О. Шморгун // Українське слово. – 2002. – 29–04 вересня. – С. 1, 5.

118. Бабич П. В. Державна виконавча влада в Україні : формування та функціонування. Ч. 1 / П. В. Бабич, Л. Ф. Биков, З. М. Борисенко, Г. М. Буянкіна, О. А. Воронько, Л. І. Дуб, С. Д. Дубенко, А. В. Дуда, С. Т. Кадькаленко ; Укр. акад. держ. упр. при Президентові України. – К., 2000. – 221 с.
119. Бабич П. В. Державна виконавча влада в Україні : формування та функціонування. Ч. 2 / П. В. Бабич, Л. Ф. Биков, З. М. Борисенко, Г. М. Буянкіна, О. А. Воронько, Л. І. Дуб, С. Д. Дубенко, А. В. Дуда, С. Т. Кадькаленко ; Укр. акад. держ. упр. при Президентові України. – К., 2000. – 310 с.
120. Засоби подолання кризових явищ у системі державного управління : світовий досвід і Україна : Наукова записка / Відп. ред. В. П. Горбатенко. – К. : Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2011. – 68 с.
121. Дахова І. Поняття виконавчої влади та її місце в державному механізмі України (конституційний аспект) / І. Дахова // Право України. – 2002. – № 2. – С. 23-27.
122. Діхтієвський П. В. Державне управління і виконавча влада : співвідношення, тенденції сучасного розвитку / П. В. Діхтієвський // Юридичний вісник. Повітряне і космічне право. – 2011. – № 1. – С. 42-45.
123. Дунаєва Л. М. Виконавча влада в Україні : проблеми функціонування і перспективи вдосконалення / Л. М. Дунаєва // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. – 2005. – Вип. 30. – С. 587-592.
124. Замніус В. Політичні та правові аспекти законодавчого визначення статусу Кабінету Міністрів України та центральних органів виконавчої влади / В. Замніус // Парламент. – 2001. – № 6. – С. 17-23.
125. Кисіль С. П. Центральні органи виконавчої влади України : стан і розвиток : Монографія / С. П. Кисіль. – К. : Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 1999. – 80 с.
126. Коваленко А. А. Виконавча влада в сучасних умовах : проблеми розвитку / А. А. Коваленко // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. – 2002. – Вип. 18. – С. 383-390; Коваленко А. А. Розвиток виконавчої влади в Україні на сучасному етапі : теорія і практика : Монографія / А. А. Коваленко. – К. : Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2002. – 512 с.; Коваленко А. А. Сильна виконавча влада і ефективна державна політика : проблеми взаємозумовленості / А. А. Коваленко // Правова держава : Щорічник наукових праць. – 2004. – Вип. 15. – С. 289-302; Коваленко А. А. Становлення і розвиток виконавчої влади в Україні [Текст] : автореф. дис... д-ра політ. наук : 23.00.02 Політичні інститути та процеси / А. А. Коваленко. – К. : Б. в., 2003. – 36 с.; Коваленко А. Відповідальність виконавчої влади : порівняльно-політологічний аспект / А. Коваленко // Віче. – 2001. – № 11. – С. 11-20.
127. Кордун О. О. Особливості виконавчої влади в пострадянській країні : Монографія / О. О. Кордун, К. О. Ващенко, Р. М. Павленко ; За заг. ред. О. О. Кордуна. – К. : МАУП, 2000. – 245 с.
128. Корнієнко М. Місцеве самоврядування та урядова вертикаль / М. Корнієнко // Місцеве самоврядування. – 1997. – № 3-4. – С. 37-41; Корнієнко М. Місцеве самоврядування та урядова вертикаль / М. Корнієнко // Хроніка 2000. – 1998. – № 27-28. – С. 508-512.
129. Кравцова Т. М. Виконавча влада і проблеми регуляторної політики в Україні : монографія / Т. М. Кравцова. – Суми : Мрія, 2007. – 194 с.
130. Крупчан О. Д. Організація виконавчої влади / О. Д. Крупчан. – К. : УАДУ, 2001. – 132 с.
131. Громадські ради в цифрах [Текст] : загальнонац. звіт із моніторингу формування громад. рад при центр. та місц. органах викон. влади / М. В. Лациба та ін. ; Партнерство ін-тів громадян. сусп-ва на підтримку громад. рад, Укр. незалеж. центр політ. дослідж., Творче об-ня «ТОРО». – К. : Агентство «Україна», 2011. – 123 с.
132. Малиновський В. Я. Оптимізація функцій органів виконавчої влади України : теоретико-методологічні засади : дис... канд. політ. наук : 23.00.02 / Українська Академія держ. управління при Президентові України / В. Я. Малиновський. – К., 2002. – 213 арк.
133. Мартинюк Р. С. Виконавча влада в системі поділу влади в Україні / Р. С. Мартинюк // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. – 2005. – Вип. 28. – С. 662-668; Мартинюк Р. С. Реалізація принципу поділу функцій влади в сучасній Україні : політико-правовий аналіз : автореф. дис... канд. політ. наук : 23.00.02 / Львівський національний ун-т ім. Івана Франка / Роман Станіславович Мартинюк. – Л., 2005. – 20 с.
134. Виконавча влада в Україні : Навч. посіб. / ред. : Н. Р. Нижник ; Укр. акад. держ. упр. при Президентові України. – К., 2002. – 127 с.
135. Нижник Н. Конституційно-правова основа діяльності та повноваження уряду України / Н. Нижник, А. Дуда // Вісник Української Академії державного управління при Президентові України. – 1999. – № 1. – С. 57-68.
136. Нижник Н. Р. Виконавча влада в Україні : реформування та перспективи : монографія / Н. Р. Нижник, І. О. Кульчій, О. В. Муза ; Укоопспілка, ВНЗ «Полтав. ун-т економіки і торгівлі Укоопспілки». – Полтава : ПУЕТ, 2012. – 143 с.

137. Окопник О. М. Актуальні питання організаційної діяльності Кабінету Міністрів України / О. М. Окопник // *Держава та регіони. Сер. Право.* – 2014. – Вип. 2. – С. 137-142.
138. Ославський М. І. Виконавча влада в Україні : організаційно-правові засади : навч. посіб. / М. І. Ославський. – К. : Знання, 2009. – 216 с.
139. Павленко Р. М. Парламентська відповідальність уряду : світовий та український досвід : дис... канд. політ. наук : 23.00.02 / Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія» / Ростислав Миколайович Павленко. – К., 2001. – 232 арк. Павленко Р. М. Парламентська відповідальність уряду : світовий та український досвід / Р. М. Павленко. – К. : Вид. дім «КМ Академія», 2002. – 253 с.
140. Перегуда Є. В. Розвиток механізмів взаємодії центральних та місцевих органів виконавчої влади України в умовах суспільно-політичної модернізації [Текст] : автореф. дис... д-ра політ. наук : 23.00.02 ; Нац. акад. наук України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького / Євген Вікторович Перегуда. – К., 2013. – 36 с. Перегуда Є. В. Виконавча влада України. Політико-правові аспекти модернізації : монографія / Є. В. Перегуда. – К. : Логос, 2013. – 405 с.
141. Порфімович О. Л. Імідж як складова політичної культури органу державної виконавчої влади України : автореф. дис... д-ра політ. наук : 23.00.03 / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка / Ольга Леонідівна Порфімович. – К., 2006. – 29 с.
142. Порфімович О. Л. Імідж і влада : навч. посіб. / О. Л. Порфімович. – К., 2007. – 80 с.
143. Совгіря О. В. Конституційно-правовий статус Кабінету Міністрів України : сучасний стан та тенденції розвитку : монографія / О. В. Совгіря. – К. : Юрінком Інтер, 2012. – 464 с.
144. Сушинський О. І. Місцеві державні адміністрації в Україні : концептуальний політологічно-правовий аспект [Текст] : [наук. вид.] / О. І. Сушинський. – Л. : Світ, 2002. – 96 с.; Сушинський О. І. Місцеві державні адміністрації : відносини з іншими інституціями влади [Текст] : наук. вид. / О. І. Сушинський ; Укр. Акад. держ. упр. при Президентові України, Львів. регіон. ін-т держ. упр. – Л. : ЛРІДУ УАДУ, 2002. – 59 с.; Сушинський О. І. Місцеві державні адміністрації : статус у контексті публічної влади [Текст] : наук. вид. / О. І. Сушинський ; Укр. Акад. держ. упр. при Президентові України, Львів. регіон. ін-т держ. упр. – Л. : ЛРІДУ УАДУ, 2002. – 52 с. Сушинський О. І. Місцеві державні адміністрації : питання кадрової політики [Текст] / О. І. Сушинський. – Л. : ЛРІДУ УАДУ, 2002. – 68 с.
145. Тужик В. В. Державна виконавча влада в Україні : поняття та сутність / В. В. Тужик // *Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр.* – 2009. – Вип. 44. – С. 66-70.
146. Чикурлій С. О. Конституційна модель організації виконавчої влади в Україні та шляхи її подальшого розвитку / С. О. Чикурлій // *Держава і право.* – 2001. – № 15. – С. 126-133.
147. Шаповал В. Конституційний механізм державної влади в незалежній Україні : політико-правові проблеми організації виконавчої влади / В. Шаповал // *Право України.* – 1997. – № 1. – С. 30-34.
148. Ярема В. Я. Дослідження уряду в українській науці / В. Я. Ярема // *Наук. вісн. Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки.* – 2011. – № 21. – С. 45-49.
149. Лавренюк С. Від Ради Міністрів у складі КПУ до Кабінету Міністрів : (історія) / С. Лавренюк // *Голос України.* – 2002. – 7 вересня. – С. 4-5.
150. Батракова І. В. Інститут президентства как субъект концептуальной власти в демократических политических системах : дис... канд. полит. наук : 23.00.02 / Севастопольский нац. техн. ун-т / Ирина Викторовна Батракова. – Севастополь, 2003. – 197 л.
151. Белов Д. М. Конституційно-правове регулювання інституту президента в Україні та Франції : Монографія / Д. М. Белов, Ю. М. Бисага. – Ужгород : Ліра, 2007. – 216 с.
152. Врублевский В. К. Знаковые феномены : Леонид Кравчук, Леонид Кучма, Виктор Ющенко : Записки «аппаратчика» / В. К. Врублевский. – К. : Інформаційно-видавничий центр «Інтелект», 2005. – 92 с.
153. Гальчинський А. С. Нотатки радника Президента. Десять років з Президентом Леонідом Кучмою / А. С. Гальчинський. – К. : Либідь, 2013. – 581 с.
154. Дем'яненко Б. Л. Генезис інституту президентства в Україні / Б. Л. Дем'яненко // *Сучасна українська політика. Політики і політологи про неї.* – 2010. – Вип. 19. – С. 24-38. Дем'яненко Б. Л. Генезис інституту президентства в Україні : попередні підсумки президентської каденції В. Ющенка / Б. Л. Дем'яненко // *Сучасна українська політика. Політики і політологи про неї.* – К. : Український центр політичного менеджменту, 2010. – Вип. 20. – С. 159-173; Дем'яненко Б. Ефективність/ неефективність інституту президентства в сучасній Україні / Б. Дем'яненко // *Політика і духовність в умовах глобальних викликів // Політичні науки та методика викладання соціально-політичних дисциплін. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 22. Спецвипуск. [Відп. ред. О. В. Бабкіна].* – К. : Видавництво Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, 2014. – С. 39-46.
155. Дем'яненко Б. Генезис інституту президентства в Україні : підсумки президентської каденції Л. Кравчука, Л. Кучми, В. Ющенка / Б. Дем'яненко, В. Дем'яненко // *Сучасна українська політика.* – К. : Вид-во «Центр соціальних комунікацій», 2011. – Вип. 23. – С. 82-97.

156. Долженков О. О. Феномен президентської влади в пострадянському суспільстві / О. О. Долженков // Людина і політика. – 2001. – № 1 (13). – С. 20-25.
157. Дудник О. Трансформація інституту президентства в країнах СНД (2005–2006 роки) / О. Дудник // Політичний менеджмент. – 2007. – Спецвипуск. – С. 214-227.
158. Жулинський М. Г. Віктор Ющенко : випробування владою / М. Г. Жулинський, О. М. Сліпушко. – Х. : Фоліо, 2005. – 415 с.
159. Кармазіна М. Деякі особливості президентства на пострадянському просторі (1991–2004 рр.) / М. Кармазіна // Політичний менеджмент. – 2005. – № 3. – С. 28-41; Кармазіна М. Еволюція структури президентського секретаріату / М. Кармазіна // Політичний менеджмент. – 2009. – № 3. – С. 60-68; Кармазіна М. Напівпрезидентська форма правління : складнощі ідентифікації / М. Кармазіна // Наук. зап. ін-ту політ. і етнонац. дослідж. – 2005. – Вип. 28. – С. 348-358; Кармазіна М. Пріоритети й орієнтири Президента України Віктора Ющенка / М. Кармазіна // Політичний менеджмент. – 2010. – № 4. – С. 53-64; Кармазіна М. Пріоритети й орієнтири Президента України Віктора Ющенка (закінч.) / М. Кармазіна // Політичний менеджмент. – 2010. – № 5. – С. 50-67; Кармазіна М. С. «Первісний гріх» президентів (грані політичної корупції в Україні. 1991–2004 рр.) / М. С. Кармазіна // Наукові записки НаУКМА. Сер. Політичні науки. – 2005. – Т. 45. – С. 43-49.
160. Кармазіна М. С. Президентство : український варіант / М. С. Кармазіна ; НАН України. Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. – К. : Бланк-Прес, 2007. – 365 с.
161. Кіс Т. Інститут Президентства в Україні : Теорія політики / Т. Кіс // Нова політика. – 2000. – № 1. – С. 23-31.
162. Кононенко Н. В. Інститут президентства в Україні : тенденції розвитку у контексті використання австрійського досвіду / Н. В. Кононенко // Порівняльний аналіз політичних структур Австрії та України. – Львів, 1996. – С. 135-139; Кононенко Н. В. Інститут президентства в Україні та Франції : порівняльний аналіз / Н. В. Кононенко // Наукові записки / Збірник. – К. : ІНВіП, 1997. – Вип. 1. – С. 30-38; Кононенко Н. В. Інститут президентства в Україні : політологічний аналіз : автореф. дис... канд. політ. наук : 23.00.02 / Ін-т політ. і етнонац. дослідж. / Н. В. Кононенко. – К., 1998. – 14 с.
163. Костицька І. О. Інститут президентства в Україні : становлення і функціонування / Теоретико-правовий аналіз / І. О. Костицька. – К. : Ін-т законодавчих передбачень і правової експертизи, 2003. – 496 с.
164. Кресіна І. О. Інститут імпідменту : порівняльний політико-правовий аналіз / І. О. Кресіна, А. А. Коваленко, С. В. Балан. – К. : Юридична думка, 2004. – 176 с.
165. Кривенко Л. Конституційна відповідальність глави держави / Л. Кривенко // Віче. – 2001. – № 10. – С. 3-18. Кривенко Л. Президент України : еволюція конституційно-правового статусу / Л. Кривенко // Віче. – 1998. – № 10. – С. 77-94.
166. Кудряченко А. І. Місце інституту президентства в контексті оновлення політичної системи України / А. І. Кудряченко // Стратегічні пріоритети. – № 1. – 2006. – С. 5-10; Кудряченко А. І. Чотирнадцять президентів. Порівняльний аналіз системи влади держав Центральної та Східної Європи в контексті вітчизняного досвіду конституційної реформи / А. І. Кудряченко // Віче. – № 11. – 2006. – С. 26-28; Кудряченко А. І. Президент України : конституційно-правовий статус / А. І. Кудряченко // Діалог–Україна–Франція. – № 2. – С. 30-35; Кудряченко А. І. Інститут президентства в Україні : реалії конституційно-правового статусу / А. І. Кудряченко // Государство и право. – 1998. – № 3. – С. 99-106. Кудряченко А. І. Інститут президентства в Україні : правовий коментарій / А. І. Кудряченко // Підтекст. – 1996. – № 14. – С. 5-9. Кудряченко А. І. Президентура України – на рівень вимог часу / А. І. Кудряченко // Розбудова держави. – 1996. – № 5. – С. 17-23.
167. Литвин В. Україна : політика, політики, власть. На фоні політичного портрета Л. Кравчука / В. Литвин. – К. : Альтернативи, 1997. – 335 с.
168. Луканов Ю. Третій президент (Політичний портрет Леоніда Кучми) / Ю. Луканов. – К. : Такі справи, 1996. – 158 с.
169. Інститут президентства в Україні : становлення та розвиток / Н. Г. Плахотнюк, В. І. Мельниченко ; Нац. акад. держ. управління при Президенті України. – К. : Вид. дім «Максімум», 2004. – 223 с.
170. Сergyogina С. Г. Теоретично-правові та організаційні засади функціонування інституту президентства в Україні / С. Г. Сergyogina [Національна юридична академія України ім. Я. Мудрого]. – Х. : Ксілон, 2001. – 277 с.
171. Стасюк Ю. Є. Інститут президентства в контексті досвіду України та Росії : автореф. дис... канд. політ. наук : 23.00.02 / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка / Ю. Є. Стасюк. – К., 2001. – 19 с. Стасюк Ю. Є. Інститут президентства. Конструктиви і деструктиви / Ю. Стасюк // Віче. – 2002. – № 5. – С. 27-32.
172. Сухонос В. Влада глави держави в умовах республіки [Електронний ресурс] / В. Сухонос // Вісник Національної академії прокуратури України. – 2013. – № 2. – С. 45-49. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua/>.
173. Томенко М. В. Яку Україну буде команда Президента Леоніда Кучми?! [Експертна оцінка] /

- М. В. Томенко. – К. : Фонд «Українська перспектива», 1996. – 12 с.
174. Шатіло В. А. Інститут президентства в системі державної влади України / В. А. Шатіло. – К. : Український центр політичного менеджменту, 2004. – 159 с.
175. Бойко В. Ф. Судова реформа в Україні : стан і перспективи : Навчальний посібник / В. Ф. Бойко [Міжрегіональна академія управління персоналом]. – К. : МАУП, 2004. – 176 с.
176. Вінокурова Л. В. Судова влада у взаємодії громадянського суспільства та держави : автореф. дис... канд. політ. наук : 23.00.02 ; Одес. нац. юрид. акад. / Л. В. Вінокурова. – О., 2009. – 20 с.
177. Куйбіда Р. О. Реформування правосуддя в Україні : стан і перспективи / Р. О. Куйбіда [Центр політико-правових реформ]. – К. : Атіка, 2004. – 288 с.
178. Куцин М. М. Судова влада в системі поділу влади у контексті її самостійності / М. М. Куцин // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. – 2006. – Вип. 34. – С. 153-159.
179. Москвич Л. М. Статус судді : питання теорії та практики / Л. М. Москвич, С. В. Подкопаєв, С. В. Прилуцький. – Х. : «ІНЖЕК», 2004. – 358 с.
180. Паліюк В. П. Застосування судами України Конвенції про захист прав людини та основних свобод / В. П. Паліюк. – К. : Фенікс, 2004. – 263 с.
181. Прилуцький С. В. Судова влада і громадянське суспільство : взаємозв'язок, місце та роль у правовій державі / С. В. Прилуцький // Правова держава. – 2010. – Вип. 21. – С. 342-351.
182. Рекецька І. Р. Судова влада в контексті демократичної трансформації українського суспільства : автореф. дис... канд. політ. наук ; 23.00.02 ; Одеська національна юридична академія / І. Р. Рекецька. – Одеса, 2003. – 16 с.
183. Севостьянова І. Є. Судова влада і державне управління : [монографія] / І. Є. Севостьянова ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – Харків : Цифр. друк. № 1. – 2013. – 279 с.
184. Стефанюк В. С. Судова система України та судова реформа / В. С. Стефанюк [Національний університет «Києво-Могилянська Академія»]. – К. : Юрінком Інтер, 2001. – 174 с.
185. Стрижак А. А. Судове управління в Україні. Теоретичні основи і правове регулювання / А. А. Стрижак. – Ужгород : Патент, 2004. – 120 с.
186. Судова реформа в Україні : проблеми і перспективи : Мат. наук.-практ. конф., 18–19 квітня 2002 р., м. Харків / Редкол. : В. В. Сташис (голов. ред.) та ін. – К. ; Х. : Юрінком Інтер, 2002. – 288 с.
187. Сухонос В. В. Організація і діяльність прокуратури в Україні : Історія і сучасність / В. В. Сухонос [Академія прокуратури при Генеральній прокуратурі України]. – Суми : Університетська книга, 2004. – 346 с.
188. Татаренко В. Б. Державна політика розвитку судової влади в Україні : автореф. дис... канд. наук з держ. упр. : 25.00.02 ; Акад. муніцип. упр. / В. Б. Татаренко. – К., 2011. – 20 с.
189. Туркіна І. Е. Место и роль конституционно-судебной ветви власти в демократическом политическом процессе : дис... канд. полит. наук : 23.00.02 / Севастопольский национальный технический ун-т / Ирина Евгеньевна Туркина. – Севастополь, 2004. – 221 л.
190. Туркіна І. Є. Судова влада в системі державного управління : монографія / І. Є. Туркіна ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Харк. регіон. ін-т держ. упр. – Х. : Апостроф, 2012. – 201 с.
191. Чуприна Ю. Ю. Судова влада України : історичні особливості становлення та розвитку / Ю. Ю. Чуприна // Держава та регіони. Сер. Держ. упр. – 2010. – Вип. 4. – С. 28-32.

REFERENCES

87. Bandurka O. M. Parlamentarizm v Ukraini : stanovlennya i rozvitok / O. M. Bandurka, Yu. D. Dreval [Universitet vnutrishnikh sprav]. – X. 1999. – 288 s.
88. Ganzhurov Yu. S. Osoblivosti strukturizatsii ukrainskogo parlamentu / Yu. S. Ganzhurov // Naukovi zapiski Institutu politichnikh i etnonatsionalnikh doslidzhen im. I. F. Kurasa NAN Ukraini. – K. : Znannya Ukraini. 2010 / 1 (45). – S. 54-65.
89. Dreval Yu. D. Parlamentarizm u politichniy sistemi Ukraini : (politiko-pravoviy analiz) / Yu. D. Dreval. – X. : Vid-vo nats. un-tu vnutrishnikh sprav. 2000. – 280 s.
90. Ermolaev V. M. Vishchi predstavnitiski organi vladi v Ukraini (istoriko-pravove doslidzhennya) / V. M. Ermolaev. – Kh. : Pravo. 2005. – 272 s.
91. Zhuravskiy V. S. Parlament Ukraini : shlyakhi rozvitku i vdoskonalennya funktsiy / V. S. Zhuravskiy. – K. : In-t derzhavi i prava im. V. M. Koretskogo NAN Ukraini. 2001. – 63 s.
92. Zhuravskiy V. S. Stanovlennya i rozvitok ukrainskogo parlamentarizmu (teoretichni ta organizatsiyno-pravovi problemi) / V. S. Zhuravskiy. – K. : Parlam. vid-vo. 2002. – 343 s.
93. Zhuravskiy V. S. Stanovlennya politichnikh partiy v ukrainskomu suspilstvi ta ikh rol u politichnomu strukturuvanni parlamentu / V. S. Zhuravskiy. – K. : Parlament. vid-vo. 2002. – 107 s.
94. Zhuravskiy V. S. Ukrainskiy parlamentarizm na suchasnomu etapi. Teoretiko-pravoviy aspekt / V. S. Zhuravskiy. – K. : In-t derzhavi i prava im. V. M. Koretskogo NAN Ukraini. 2001. – 246 s.
95. Zaets A. Ukrainskiy parlamentarizm. Formuvannya y udoskonalennya 1994–1998 rr. / A. Zaets // Viche. – 1999. – № 2. – S. 13-31.

96. Zvirkovska V. A. Ukrainskiy parlamentarizm : problemi stanovlennya i rozvitku (politologichniy analiz) : avtoref. dis... kand. polit. nauk : 23.00.02 ; NAN Ukraini ; Institut politichnikh i etnonatsionalnikh doslidzhen / Viktoriya Anatoliivna Zvirkovska. – K., 2002. – 20 s.
97. Kovrizhenko D. Ukrainskiy parlamentarizm u svitli Konstitutsii : analiz osnovnikh problem / D. Kovrizhenko // Parlament. – 2001. – № 4. – S. 7-12.
98. Kolyastruk O. P. Verkhovna Rada Ukraini u sistemi vladnikh vidnosin 1994–2002 rr. : avtoref. dis... kand. ist. nauk : 07.00.01 ; NAN Ukraini. In-t istorii Ukraini / O. P. Kolyastruk. – K., 2008. – 19 s.
99. Krivenko L. Verkhovna Rada Ukraini – odnopalatniy parlament / L. Krivenko // Visnik Akademii pravovikh nauk Ukraini. – 1998. – № 4. – S. 70-80; Krivenko L. Zakonodavcha vlada v sistemi derzhavnoi vladi / L. Krivenko // Visnik Akademii upravlinnya pri Prezidentovi Ukraini. – 2001. – № 1. – S. 58-71; Krivenko L. Konstitutsiyna model Verkhovnoi Radi. Povernennya do maybutnogo / L. Krivenko // Viche. – 2002. – № 10. – S. 17-23; Krivenko L. Parlament bez parlamentarizmu? Derzhavno-pravova reforma v Ukraini / L. Krivenko // Viche. – 1997. – № 4. – S. 13-32; Krivenko L. Suverenitet parlamentu?: Teoriya i praktika (Ukraina) / L. Krivenko // Viche. – 1998. – № 4. – S. 32-48; Krivenko L. Ukrainskiy parlament?: dvopalatnist chi odnopalatnist? / L. Krivenko // Viche. – 1999. – № 9. – S. 3-19; Krivenko L. Ukrainskiy parlamentarizm. Do pitannya konstitutsiynikh garantiy : Derzhavno-pravova reforma / L. Krivenko // Viche. – 1996. – № 11. – S. 35-50.
100. Kudryachenko A. I. Verkhovna Rada Ukraini na shlyakhu utverdzhennya parlamentarizmu / A. I. Kudryachenko // Naukovi pratsi MAUP. – K., 2003. – Vip. 5 : Aktualni pitannya politologii. – S. 9-20.
101. Kucherenko I. M. Transformatsiya vladi v suchasniy Ukraini : moralna y politichna spetsifika parlamentu / I. M. Kucherenko // Naukovi zapiski Institutu politichnikh i etnonatsionalnikh doslidzhen im. I. F. Kurasa NAN Ukraini. – K. : Znannya Ukraini. 2010 / 1 (45). – S. 191-199.
102. Mayboroda O. M. Model viborchoi sistemi i politichna vidpovidalnist deputata : problema vzaemozalezhnosti / O. M. Mayboroda // Naukovi zapiski Institutu politichnikh i etnonatsionalnikh doslidzhen im. I. F. Kurasa NAN Ukraini. – K., 2008. – Vip. 38. – S. 45-96.
103. Makarenko N. Yu. Rol Verkhovnoi Radi yak zakonodavchogo institutu u protsesi rozvitku sotsialnoi derzhavi / N. Yu. Makarenko // Naukovi zapiski Institutu politichnikh i etnonatsionalnikh doslidzhen im. I. F. Kurasa NAN Ukraini / redkol. : Yu. A. Levenets (golova) ta in. – Vip. 36 : Kurasiivski chitannya. – 2007 : Vlada i suspilstvo v suchasniy Ukraini?: mekhanizmi vzaemodii. – K. : Znannya Ukraini. 2007. – S. 133-143.
104. Maksakova R. M. Konstitutsiyno-pravovi problemi organizatsii ta realizatsii ustanovchoi vladi v Ukraini : monografiya / R. M. Maksakova ; Klasich. privat. un-t. – Zaporizhzhya. 2012. – 435 s.
105. Mosyukova N. G. Istoriya parlamentskoi sistemi v Ukraini (1990–1998 rr.) : avtoref. dis... kand. ist. nauk : 07.00.01 ; Dnipropetr. nats. un-t. / N. G. Mosyukova. – D., 2003. – 21 s.
106. Nechiporenko G. V. Parlamentarizm v Ukraini : sutnist ta problemi stanovlennya : dis... kand. polit. nauk : 23.00.02 / Grigoriy Vasilovich Nechiporenko. – Lviv. 1996. – 186 ark.
107. Ofitsiyna Ukraina сьогодні : Prezident Ukraini. Verkhovna Rada Ukraini. Kabinet Ministriv Ukraini. Inshi tsentralni ustanovi. Sudova vlada. Regionalni organi upravlinnya. Zakordonni predstavnitstva. – 7 vid. – K. : Vidavnistvo «K.I.S.». 2004. – 840 s.
108. Parlament v Ukraini : tendentsii ta problemi stanovlennya (analitichni doslidzhennya tsentru O. Razumkova) // Natsionalna bezpeka i oborona. – 2003. – № 2. – S. 2-29.
109. Penkovska N. K. Parlamentski koalitsii u protsesi demokratizatsii uryaduvannya v Ukraini : avtoref. dis... kand. polit. nauk : 23.00.02 ; DZ «Pivdenoukr. nats. ped. un-t im. K. D. Ushinskogo» / N. K. Penkovska. – Odesa. 2015. – 20 s.
110. Pogorelova A. I. Rozvitok kulturi parlamentarizmu v Ukraini / A. I. Pogorelova. – K. : Parlamentske vidavnistvo. 2012. – 248 s.
111. Skrebets O. V. Institut parlamentarizmu v konteksti dosvidu demokratichnoi transformatsii suchasnikh suspilstv : avtoref. dis... kand. polit. nauk : 23.00.02 ; Tavriyskiy natsionalniy un-t im. V.I. Vernadskogo / O. V. Skrebets. – Simferopol. 2005. – 20 s.
112. Ukrainskiy parlamentarizm : minule i suchasne. – K. : Parlamentske vidavnistvo. 1999. – 368 s.
113. Shapoval V. M. Parlamentarizm i zakonodavchiy protses v Ukraini : Navchalniy posibnik / V. M. Shapoval. V. I. Bordenyuk, G. S. Zhuravlova ; Nats. akad. derzh. upravlinnya pri Prezidentovi Ukraini. – K. : UADU 2000. – 216 s.
114. Shapoval V. Parlament yak organ narodnogo predstavnitstva : ideologiya derzhavotvorennya / V. Shapoval // Viche. – 1999. – № 5. – S. 3-10.
115. Shapoval V. Fenomen parlamentu. Sproba naukovogo tлумachennya definitsii / V. Shapoval, G. Zhuravlova // Viche. – 2000. – № 2. – S. 12-17.
116. Shemshuchenko Yu. Teoretichni zasadi rozvitku ukraïnskogo parlamentarizmu / Yu. Shemshuchenko // Pravo Ukraini. – 1998. – № 1. – S. 17-20.

117. Shmorgun O. Reforma ukraïnskoi vladi. Chi e parlamentarizm vishchoyu formoyu demokratii / O. Shmorgun // *Ukrainske slovo*. – 2002. – 29–04 veresnya. – S. 1. 5.
118. Babich P. V. Derzhavna vikonavcha vlada v Ukraini : formuvannya ta funktsionuvannya. Ch. 1 / P. V. Babich, L. F. Bikov, Z. M. Borisenko, G. M. Buyankina, O. A. Voronko, L. I. Dub, S. D. Dubenko, A. V. Duda, S. T. Kadkalenko ; Ukr. akad. derzh. upr. pri Prezidentovi Ukraini. – K.. 2000. – 221 c.
119. Babich P. V. Derzhavna vikonavcha vlada v Ukraini : formuvannya ta funktsionuvannya. Ch. 2 / P. V. Babich, L. F. Bikov, Z. M. Borisenko, G. M. Buyankina, O. A. Voronko, L. I. Dub, S. D. Dubenko, A. V. Duda, S. T. Kadkalenko ; Ukr. akad. derzh. upr. pri Prezidentovi Ukraini. – K. 2000. – 310 c.
120. Zasobi podolannya krizovikh yavishch u sistemi derzhavnogo upravlinnya : svitoviy dosvid i Ukraina : Naukova zapiska / Vidp. red. V. P. Gorbatenko. – K. : Institut derzhavi i prava im. V. M. Koretskogo NAN Ukraini. 2011. – 68 s.
121. Dakhova I. Ponyattya vikonavchoi vladi ta ii mistse v derzhavnomu mekhanizmi Ukraini (konstitutsiyniy aspekt) / I. Dakhova // *Pravo Ukraini*. – 2002. – № 2. – S. 23-27.
122. Dikhtievskiy P. V. Derzhavne upravlinnya i vikonavcha vlada : spivvidnoshennya. tendentsii suchasnogo rozvitku / P. V. Dikhtievskiy // *Yuridichniy visnik. Povitryane i kosmichne pravo*. – 2011. – № 1. – S. 42-45.
123. Dunaeva L. M. Vikonavcha vlada v Ukraini : problemi funktsionuvannya i perspektivi vdoskonalennya / L. M. Dunaeva // *Derzhava i pravo. Yuridichni i politichni nauki : zb. nauk. pr.* – 2005. – Vip. 30. – S. 587-592.
124. Zamnius V. Politichni ta pravovi aspekti zakonodavchogo viznachennya statusu Kabinetu Ministriv Ukraini ta tsentralnikh organiv vikonavchoi vladi / V. Zamnius // *Parlament*. – 2001. – № 6. – S. 17-23.
125. Kisil S. P. Tsentralni organi vikonavchoi vladi Ukraini : stan i rozvitok : Monografiya / S. P. Kisil. – K. : Institut derzhavi i prava im. V. M. Koretskogo HAH Ukraini. 1999. – 80 s.
126. Kovalenko A. A. Vikonavcha vlada v suchasnikh umovakh : problemi rozvitku / A. A. Kovalenko // *Derzhava i pravo. Yuridichni i politichni nauki : zb. nauk. pr.* – 2002. – Vip. 18. – S. 383-390; Kovalenko A. A. Rozvitok vikonavchoi vladi v Ukraini na suchasnomu etapi : teoriya i praktika : Monografiya / A. A. Kovalenko. – K. : In-t derzhavi i prava im. V. M. Koretskogo NAN Ukraini. 2002. – 512 s.; Kovalenko A. A. Silna vikonavcha vlada i effektivna derzhavna politika : problemi vzaemozuvnenosti / A. A. Kovalenko // *Pravova derzhava : Shchorichnik naukovikh prats.* – 2004. – Vip. 15. – S. 289-302; Kovalenko A. A. Stanovlennya i rozvitok vikonavchoi vladi v Ukraini : avtoref. dis... d-ra polit. nauk : 23.00.02 Politichni instituti ta protsesi / A. A. Kovalenko. – K. : B. v., 2003. – 36 s.; Kovalenko A. A. Vidpovidalnist vikonavchoi vladi : porivnyalno-politologichniy aspekt / A. Kovalenko // *Viche*. – 2001. – № 11. – S. 11-20.
127. Kordun O. O. Osoblivosti vikonavchoi vladi v postradyanskiy kraini : Monografiya / O. O. Kordun, K. O. Vashchenko, R. M. Pavlenko ; Za zag. red. O. O. Korduna. – K. : MAUP. 2000. – 245 s.
128. Kornienko M. Mistseve samovryaduvannya ta uryadova vertikal / M. Kornienko // *Mistseve samovryaduvannya*. – 1997. – № 3-4. – S. 37-41; Kornienko M. Mistseve samovryaduvannya ta uryadova vertikal / M. Kornienko // *Khronika 2000*. – 1998. – № 27-28. – S. 508-512.
129. Kravtsova T. M. Vikonavcha vlada i problemi regul'yatornoi politiki v Ukraini : monografiya / T. M. Kravtsova. – Sumi : Mriya. 2007. – 194 c.
130. Krupchan O. D. Organizatsiya vikonavchoi vladi / O. D. Krupchan. – K. : UADU. 2001. – 132 s.
131. Gromadski radi v tsifrah : zagalnonats. zvit iz monitoringu formuvannya gromad. rad pri tsentr. ta mist. organakh vikon. vladi / M. V. Latsiba ta in. ; Partnerstvo in-tiv gromadyan. susp-va na pidtrimku gromad. rad. Ukr. nezalezh. tsentr polit. doslidzh., Tvorche ob-nya «TORO». – K. : Agentstvo «Ukraina». 2011. – 123 s.
132. Malinovskiy V. Ya. Optimizatsiya funktsiy organiv vikonavchoi vladi Ukraini : teoretiko-metodologichni zasadi : dis... kand. polit. nauk : 23.00.02 / Ukrainska Akademiya derzh. upravlinnya pri Prezidentovi Ukraini / V. Ya. Malinovskiy. – K.. 2002. – 213 ark.
133. Martinyuk R. S. Vikonavcha vlada v sistemi podilu vladi v Ukraini / R. S. Martinyuk // *Derzhava i pravo. Yuridichni i politichni nauki : zb. nauk. pr.* – 2005. – Vip. 28. – S. 662-668; Martinyuk R. S. Realizatsiya printsipu podilu funktsiy vladi v suchasniy Ukraini : politiko-pravoviy analiz : avtoref. dis... kand. polit. nauk : 23.00.02 / Lvivskiy natsionalniy un-t im. Ivana Franka / Roman Stanislavovich Martinyuk. – L. 2005. – 20 s.
134. Vikonavcha vlada v Ukraini : Navch. posib. / red. : N. R. Nizhnik ; Ukr. akad. derzh. upr. pri Prezidentovi Ukraini. – K., 2002. – 127 s.
135. Nizhnik N. Konstitutsiyno-pravova osnova diyalnosti ta povnovazhennya uryadu Ukraini / N. Nizhnik, A. Duda // *Visnik Ukrainskoi Akademii derzhavnogo upravlinnya pri Prezidentovi Ukraini*. – 1999. – № 1. – S. 57-68.
136. Nizhnik N. R. Vikonavcha vlada v Ukraini : reformuvannya ta perspektivi : monografiya / N. R. Nizhnik, I. O. Kulchiy, O. V. Muza ; Ukoopspilka. VNZ «Poltav. un-t ekonomiki i torgivli Ukoopspilki». – Poltava :

- PUyeT. 2012. – 143 s.
137. Okopnik O. M. Aktualni pitannya organizatsiynoi diyalnosti Kabinetu Ministriv Ukraini / O. M. Okopnik // Derzhava ta regioni. Ser. Pravo. – 2014. – Vip. 2. – S. 137-142.
 138. Oslavskiy M. I. Vikonavcha vlada v Ukraini : organizatsiyno-pravovi zasadi : navch. posib. / M. I. Oslavskiy. – K. : Znannya. 2009. – 216 s.
 139. Pavlenko R. M. Parlamentska vidpovidalnist uryadu : svitoviy ta ukraïnskiy dosvid : dis... kand. polit. nauk : 23.00.02 / Nats. un-t «Kievo-Mogilyanska akademiya» / Rostislav Mikolayovich Pavlenko. – K., 2001. – 232 ark. Pavlenko R. M. Parlamentska vidpovidalnist uryadu : svitoviy ta ukraïnskiy dosvid / R. M. Pavlenko. – K. : Vid. dim «KM Akademiya». 2002. – 253 s.
 140. Pereguda Ye. V. Rozvitok mekhanizmiv vzaemodii tsentralnikh ta mistsevikh organiv vikonavchoi vladi Ukraini v umovakh suspilno-politichnoi modernizatsii : avtoref. dis... d-ra polit. nauk : 23.00.02 ; Nats. akad. nauk Ukraini. In-t derzhavi i prava im. V. M. Koretskogo / Yevgen Viktorovich Pereguda. – K.. 2013. – 36 s. Pereguda Ye. V. Vikonavcha vlada Ukraini. Politiko-pravovi aspekti modernizatsii : monografiya / Ye. V. Pereguda. – K. : Logos. 2013. – 405 s.
 141. Porfimovich O. L. Imidzh yak skladova politichnoi kulturi organu derzhavnoi vikonavchoi vladi Ukraini : avtoref. dis... d-ra polit. nauk : 23.00.03 / Kiev. nats. un-t im. Tarasa Shevchenka / Olga Leonidivna Porfimovich. – K., 2006. – 29 s.
 142. Porfimovich O. L. Imidzh i vlada : navch. posib. / O. L. Porfimovich. – K., 2007. – 80 s.
 143. Sovgiryia O. V. Konstitutsiyno-pravoviy status Kabinetu Ministriv Ukraini : suchasniy stan ta tendentsii rozvitku : monografiya / O. V. Sovgiryia. – K. : Yurinkom Inter. 2012. – 464 s.
 144. Sushinskiy O. I. Mistsevi derzhavni administratsii v Ukraini : kontseptualniy politologichno-pravoviy aspekt : [nauk. vid.] / O. I. Sushinskiy. – L. : Svit. 2002. – 96 s.; Sushinskiy O. I. Mistsevi derzhavni administratsii : vidnosini z inshimi institutsiyami vladi : nauk. vid. / O. I. Sushinskiy ; Ukr. Akad. derzh. upr. pri Prezidentovi Ukraini. Lviv. region. in-t derzh. upr. – L. : LRIDU UADU. 2002. – 59 s.; Sushinskiy O. I. Mistsevi derzhavni administratsii : status u konteksti publichnoi vladi : nauk. vid. / O. I. Sushinskiy ; Ukr. Akad. derzh. upr. pri Prezidentovi Ukraini. Lviv. region. in-t derzh. upr. – L. : LRIDU UADU. 2002. – 52 s. Sushinskiy O. I. Mistsevi derzhavni administratsii : pitannya kadrovoi politiki / O. I. Sushinskiy. – L. : LRIDU UADU. 2002. – 68 s.
 145. Tuzhik V. V. Derzhavna vikonavcha vlada v Ukraini : ponyattya ta sutnist / V. V. Tuzhik // Derzhava i pravo. Yuridichni i politichni nauki : zb. nauk. pr. – 2009. – Vip. 44. – S. 66-70.
 146. Chikurliy S. O. Konstitutsiyna model organizatsii vikonavchoi vladi v Ukraini ta shlyakhi ii podalshogo rozvitku / S. O. Chikurliy // Derzhava i pravo. – 2001. – № 15. – S. 126-133.
 147. Shapoval V. Konstitutsiyniy mekhanizm derzhavnoi vladi v nezalezhniy Ukraini : politiko-pravovi problemi organizatsii vikonavchoi vladi / V. Shapoval // Pravo Ukraini. – 1997. – № 1. – S. 30-34.
 148. Yarema V. Ya. Doslidzhennya uryadu v ukraïnskiy nautsi / V. Ya. Yarema // Nauk. visn. Volin. nats. un-tu im. Lesi Ukrainki. – 2011. – № 21. – S. 45-49.
 149. Lavrenyuk S. Vid Radi Ministriv u skladi KPU do Kabinetu Ministriv : (istoriya) / S. Lavrenyuk // Golos Ukraini. – 2002. – 7 veresnya. – S. 4-5.
 150. Batrakova I. V. Institut prezidentstva kak subyekt kontseptualnoy vlasti v demokraticheskikh politicheskikh sistemakh : dis... kand. polit. nauk : 23.00.02 / Sevastopolskiy nats. tekhn. un-t / Irina Viktorovna Batrakova. – Sevastopol. 2003. – 197 s.
 151. Belov D. M. Konstitutsiyno-pravove reguluyuvannya institutu prezidenta v Ukraini ta Frantsii : Monografiya / D. M. Belov, Yu. M. Bisaga. – Uzhgorod : Lira. 2007. – 216 s.
 152. Vrublevskiy V. K. Znakovyie fenomeny : Leonid Kravchuk, Leonid Kuchma, Viktor Yushchenko : Zapiski «apparatchika» / V. K. Vrublevskiy. – K. : Informatsiyno-vidavnichiy tsentr «Intelekt». 2005. – 92 s.
 153. Galchinskiy A. S. Notatki radnika Prezidenta. Desyat rokov z Prezidentom Leonidom Kuchmoyu / A. S. Galchinskiy. – K. : Libid. 2013. – 581 s.
 154. Dem'yanenko B. L. Genezis institutu prezidentstva v Ukraini / B. L. Dem'yanenko // Suchasna ukrainska politika. Politiki i politologi pro nei. – 2010. – Vip. 19. – S. 24-38. Dem'yanenko B. L. Genezis institutu prezidentstva v Ukraini : poperedni pidsumki prezidentskoi kadentsii V. Yushchenka / B. L. Dem'yanenko // Suchasna ukrainska politika. Politiki i politologi pro nei. – K. : Ukrainskiy tsentr politichnogo menedzhmentu. 2010. – Vip. 20. – S. 159-173; Dem'yanenko B. Efektivnist/neyefektivnist institutu prezidentstva v suchasniy Ukraini / B. Dem'yanenko // Politika i dukhovnist v umovakh globalnikh viklikiv // Politichni nauki ta metodika vikladannya sotsialno-politichnikh distsiplin. Naukoviy chasopis Natsionalnogo pedagogichnogo universitetu imeni M. P. Dragomanova. Seriya 22. Spetsvipusk. [Vidp. red. O. V. Babkina]. – K. : Vidavnistvo Natsionalnogo pedagogichnogo universitetu imeni M. P. Dragomanova. 2014. – S. 39-46.
 155. Dem'yanenko B. Genezis institutu prezidentstva v Ukraini : pidsumki prezidentskoi kadentsii L. Kravchuka, L. Kuchmi, V. Yushchenka / B. Dem'yanenko, V. Dem'yanenko // Suchasna ukrainska politika. – K. : Vid-vo «Tsentr sotsialnikh komunikatsiy». 2011. – Vip. 23. – C. 82-97.

156. Dolzhenkov O. O. Fenomen prezidentskoi vladi v postradyanskomu suspilstvi / O. O. Dolzhenkov // Lyudina i politika. – 2001. – № 1 (13). – S. 20-25.
157. Dudnik O. Transformatsiya institutu prezidentstva v krainakh SND (2005–2006 roki) / O. Dudnik // Politichniy menedzhment. – 2007. – Spetsvypusk. – S. 214-227.
158. Zhulinskiy M. G. Viktor Yushchenko : viprobuvannya vladoyu / M. G. Zhulinskiy, O. M. Slipushko. – Kh. : Folio. 2005. – 415 s.
159. Karmazina M. Deyaki osoblivosti prezidentstva na postradyanskomu prostori (1991–2004 rr.) / M. Karmazina // Politichniy menedzhment. – 2005. – № 3. – S. 28-41; Karmazina M. Evolyutsiya strukturi prezidentskogo sekretariatu / M. Karmazina // Politichniy menedzhment. – 2009. – № 3. – S. 60-68; Karmazina M. Napivprezidentska forma pravlinnya : skladnoshchi identifikatsii / M. Karmazina // Nauk. zap. in-tu polit. i etnonats. doslidzh. – 2005. – Vip. 28. – S. 348-358; Karmazina M. Prioriteti y orientiri Prezidenta Ukraini Viktora Yushchenka / M. Karmazina // Politichniy menedzhment. – 2010. – № 4. – S. 53-64; Karmazina M. Prioriteti y orientiri Prezidenta Ukraini Viktora Yushchenka (zakinch.) / M. Karmazina // Politichniy menedzhment. – 2010. – № 5. – S. 50-67; Karmazina M. S. «Pervisniy grikh» prezidentiv (grani politichnoi koruptsii v Ukraini. 1991–2004 rr.) / M. S. Karmazina // Naukovi zapiski NaUKMA. Ser. Politichni nauki. – 2005. – T. 45. – S. 43-49.
160. Karmazina M. S. Prezidentstvo : ukrainskiy variant / M. S. Karmazina ; NAN Ukraini. In-t polit. i etnonats. doslidzh. im. I. F. Kurasa. – K. : Blank-Pres. 2007. – 365 s.
161. Kis T. Institut Prezidentstva v Ukraini : Teoriya politiki / T. Kis // Nova politika. – 2000. – № 1. – S. 23-31.
162. Kononenko N. V. Institut prezidentstva v Ukraini : tendentsii rozvitku u konteksti vikoristannya avstriyskogo dosvidu / N. V. Kononenko // Porivnyalniy analiz politichnikh struktur Avstrii ta Ukraini. – Lviv. 1996. – S. 135-139; Kononenko N. V. Institut prezidentstva v Ukraini ta Frantsii : porivnyalniy analiz / N. V. Kononenko // Naukovi zapiski / Zbirk. – K. : INViP. 1997. – Vip. 1. – S. 30-38; Kononenko N. V. Institut prezidentstva v Ukraini : politologichniy analiz : avtoref. dis... kand. polit. nauk : 23.00.02 / In-t polit. i etnonats. dosl-n / N. V. Kononenko. – K.. 1998. – 14 s.
163. Kostitska I. O. Institut prezidentstva v Ukraini : stanovlennya i funktsionuvannya / Teoretiko-pravoviy analiz / I. O. Kostitska. – K. : In-t zakonodavchikh peredbachen i pravovoї ekspertizi. 2003. – 496 s.
164. Kresina I. O. Institut impichmentu : porivnyalniy politiko-pravoviy analiz / I. O. Kresina. A. A. Kovalenko. S. V. Balan. – K. : Yuridichna dumka. 2004. – 176 s.
165. Krivenko L. Konstitutsiyina vidpovidalnist glavi derzhavi / L. Krivenko // Viche. – 2001. – № 10. – S. 3-18. Krivenko L. Prezident Ukraini : evolyutsiya konstitutsiyno-pravovogo statusu / L. Krivenko // Viche. – 1998. – № 10. – S. 77-94.
166. Kudryachenko A. I. Mistse institutu prezidentstva v konteksti onovlennya politichnoi sistemi Ukraini / A. I. Kudryachenko // Strategichni prioriteti. – № 1. – 2006. – S. 5-10; Kudryachenko A. I. Chotirnadsyat prezidentiv. Porivnyalniy analiz sistemi vladi derzhav Tsentralnoi ta Skhidnoї Evropi v konteksti vitchiznyanogo dosvidu konstitutsiynoi reformi / A. I. Kudryachenko // Viche. – № 11. – 2006. – S. 26-28; Kudryachenko A. I. Prezident Ukraini : konstitutsiyno-pravoviy status / A. I. Kudryachenko // Dialog–Ukraina–Frantsiya. – № 2. – S. 30-35; Kudryachenko A. I. Institut prezidentstva v Ukraine : realii konstitutsionno-pravovogo statusa / A. I. Kudryachenko // Gosudarstvo i pravo. – 1998. – № 3. – S. 99-106. Kudryachenko A. I. Institut prezidentstva v Ukraine : pravovoy komentariy / A. I. Kudryachenko // Pidtekst. – 1996. – № 14. – S. 5-9. Kudryachenko A. I. Prezidentura Ukraini – na riven vimog chasu / A. I. Kudryachenko // Rozbudova derzhavi. – 1996. – № 5. – S. 17-23.
167. Litvin V. Ukraina : politika. politiki. vlast. Na fone politicheskogo portreta L. Kravchuka / V. Litvin. – K. : Alternativi. 1997. – 335 s.
168. Lukanov Yu. Tretiy prezident (Politichniy portret Leonida Kuchmi) / Yu. Lukanov. – K. : Taki spravi. 1996. – 158 s.
169. Institut prezidentstva v Ukraini : stanovlennya ta rozvitok / N. G. Plakhotnyuk, V. I. Melnichenko ; Nats. akad. derzh. upravlinnya pri Prezidenti Ukraini. – K. : Vid. dim «Maksim». 2004. – 223 s.
170. Serogina S. G. Teoretichno-pravovi ta organizatsiyni zasadi funktsionuvannya institutu prezidentstva v Ukraini / S. G. Serogina [Natsionalna yuridichna akademiya Ukraini im. Ya. Mudrogo]. – X. : Ksilon. 2001. – 277 s.
171. Stasyuk Yu. Ye. Institut prezidentstva v konteksti dosvidu Ukraini ta Rosii : avtoref. dis... kand. polit. nauk : 23.00.02 / Kiiivskiy natsionalniy un-t im. Tarasa Shevchenka / Yu. Ye. Stasyuk. – K., 2001. – 19 s. Stasyuk Yu. Institut prezidentstva. Konstruktivi i destruktivi / Yu. Stasyuk // Viche. – 2002. – № 5. – S. 27-32.
172. Sukhonos V. Vlada glavi derzhavi v umovakh respubliki [Elektronniy resurs] / V. Sukhonos // Visnik Natsionalnoi akademii prokuraturi Ukraini. – 2013. – № 2. – S. 45-49. – Rezhim dostupu : <http://www.nbu.gov.ua/>.
173. Tomenko M. V. Yaku Ukrainu budue komanda Prezidenta Leonida Kuchmi? [Ekspertna otsinka] / M. V. Tomenko. – K. : Fond «Ukrainska perspektiva». 1996. – 12 s.

174. Shatilo V. A. Institut prezidentstva v sistemi derzhavnoi vladi Ukraini / V. A. Shatilo. – K. : Ukrainskiy tsentr politichnogo menedzhmentu. 2004. – 159 s.
175. Boyko V. F. Sudova reforma v Ukraini : stan i perspektivi : Navchalniy posibnik / V. F. Boyko [Mizhregionalna akademiya upravlinnya personalom]. – K. : MAUP. 2004. – 176 s.
176. Vinokurova L. V. Sudova vlada u vzaemodii gromadyanskogo suspilstva ta derzhavi : avtoref. dis... kand. polit. nauk : 23.00.02 ; Odes. nats. yurid. akad. / L. V. Vinokurova. – O., 2009. – 20 s.
177. Kuybida R. O. Reformuvannya pravosuddya v Ukraini : stan i perspektivi / R. O. Kuybida [Tsentr politiko-pravovikh reform]. – K. : Atika. 2004. – 288 s.
178. Kutsin M. M. Sudova vlada v sistemi podilu vladi u konteksti ii samostiynosti / M. M. Kutsin // Derzhava i pravo. Yuridichni i politichni nauki : zb. nauk. pr. – 2006. – Vip. 34. – S. 153-159.
179. Moskvich L. M. Status suddi : pitannya teorii ta praktiki / L. M. Moskvich, S. V. Podkopaev, S. V. Prilutskiy. – X. : «INZhEK». 2004. – 358 s.
180. Paliyuk V. P. Zastosuvannya sudami Ukraini Konventsii pro zakhist prav lyudini ta osnovnikh svobod / V. P. Paliyuk. – K. : Feniks. 2004. – 263 s.
181. Prilutskiy S. V. Sudova vlada i gromadyanske suspilstvo : vzaemozv'yazok. mistse ta rol u pravoviy derzhavi / S. V. Prilutskiy // Pravova derzhava. – 2010. – Vip. 21. – S. 342-351.
182. Reketska I. R. Sudova vlada v konteksti demokratichnoi transformatsii ukrainskogo suspilstva : avtoref. dis... kand. polit. nauk ; 23.00.02 ; Odeska natsionalna yuridichna akademiya / I. R. Reketska. – Odesa. 2003. – 16 s.
183. Sevostianova I. Ye. Sudova vlada i derzhavne upravlinnya : [monografiya] / I. E. Sevostianova ; Nats. akad. derzh. upr. pri Prezidentovi Ukraini. – Kharkiv : Tsifr. druk. № 1. – 2013. – 279 s.
184. Stefanyuk V. S. Sudova sistema Ukraini ta sudova reforma / V. S. Stefanyuk [Natsionalniy universitet «Kievo-Mogilyanska Akademiya»]. – K. : Yurinkom Inter. 2001. – 174 s.
185. Strizhak A. A. Sudove upravlinnya v Ukraini. Teoretichni osnovi i pravove reguluyuvannya / A. A. Strizhak. – Uzhgorod : Patent. 2004. – 120 s.
186. Sudova reforma v Ukraini : problemi i perspektivi : Mat. nauk.-prakt. konf.. 18–19 kvitnya 2002 r. m. Kharkiv / Redkol. : V. V. Stashis (golov. red.) ta in. – K. ; X. : Yurinkom Inter. 2002. – 288 s.
187. Sukhonos V. V. Organizatsiya i diyalnist prokuraturi v Ukraini : Istoriya i suchasnist / V. V. Sukhonos [Akademiya prokuraturi pri Generalniy prokuraturi Ukraini]. – Sumi : Universitetska kniga. 2004. – 346 s.
188. Tatarenko V. B. Derzhavna politika rozvitku sudovoi vladi v Ukraini : avtoref. dis... kand. nauk z derzh. upr. : 25.00.02 ; Akad. munitsip. upr. / V. B. Tatarenko. – K., 2011. – 20 s.
189. Turkina I. E. Mesto i rol konstitutsionno-sudebnoy vetvi vlasti v demokraticheskom politicheskom protsesse : dis... kand. polit. nauk : 23.00.02 / Sevastopolskiy natsionalnyy tekhnicheskiiy un-t / Irina Evgenyevna Turkina. – Sevastopol. 2004. – 221 s.
190. Turkina I. E. Sudova vlada v sistemi derzhavnogo upravlinnya : monografiya / I. Ye. Turkina ; Nats. akad. derzh. upr. pri Prezidentovi Ukraini. Khark. region. in-t derzh. upr. – Kh. : Apostrof. 2012. – 201 s.
191. Chuprina Yu. Yu. Sudova vlada Ukraini : istorichni osoblivosti stanovlennya ta rozvitku / Yu. Yu. Chuprina // Derzhava ta regioni. Ser. Derzh. upr. – 2010. – Vip. 4. – S. 28-32.

Демьяненко Борис

ИСТОРИОГРАФИЯ ОТЕЧЕСТВЕННОГО ВЛАСТЕЗНАНИЯ:

ЧЕТВЕРТЬ ВЕКА ПОИСКОВ, КОНЦЕПТУАЛИЗАЦИИ, ОБОБЩЕНИЙ

В статье предложен историографический анализ наиболее заметных отечественных публикаций периода независимости, посвященных исследованию власти (политической, государственной, социальной и т. д.) в контексте органического соединения достижений мировой теории власти (прежде всего демократического опыта) с украинским политико-властным контекстом. Основательное ознакомление с отечественным властезнанием, его творческое осмысление, позволят выйти на новые уровни понимания феномена власти (политической, государственной, социальной и т. д.), преодолеть стойкие стереотипы, аматорские и мифологизированные представления о ней, сформулировать качественные и действенные практические рекомендации, минимизировать отрицательные последствия кризисных явлений в политической системе страны, внедрить эффективную модель власти, отвечающей требованиям современного состояния посттоталитарной Украины, историческим, цивилизационным и глобализационным вызовам, которые перед ней стоят.

В результате проведенного историографического анализа украинского властезнания, констатировано, что в отечественной литературе власть (политическая, государственная, социальная и т. д.) рассматривается как отношения руководства и подчинения в социальной группе, государстве и обществе; как волевой элемент, который выражается в способности субъектов навязать волю объектам с помощью принуждения и убеждения, подчинить их собственным интересам; как институт, способный обеспечить единство действий и устоявшийся порядок в общественных отношениях.

Отечественное властезнание имеет мощный эвристический потенциал, продемонстрировало

достаточную теоретико-методологическую обеспеченность эмпирических исследований власти. Концептуальные проблемы власти, которые длительное время выступают главным предметом дискуссий в западной философии, политологии, социологии, психологии и культурологии, нашли адекватное внедрение в отечественном обществоведении. Автором статьи определен круг проблем в изучении власти, которые требуют более глубокого исследования и концептуализации.

Ключевые слова: властезнание, кратология, власть, политическая власть, государственная власть, социальная власть.

Demyanenko Boris

HISTORIOGRAPHY OF DOMESTIC CRATOLOGICAL DISCOURSE: QUARTER CENTURY OF RESEARCHES, CONCEPTUALIZATIONS, GENERALIZATIONS

Historiographical analysis of the most remarkable Ukrainian publications of independence period devoted to the study of power (political, civil, social, etc.) in the context of organic combination of the achievements of international theory of power (democratic experience first of all) with the Ukrainian political and power context is suggested in the article. A detailed review of domestic cratological discourse, its creative interpretation will allow to reach a new level of power (political, civil, social, etc.) phenomenon understanding, overcome persistent stereotypes, amateur and mythologized ideas of it, formulate qualitative and effective practical recommendations, minimize the negative effects of the crisis in the Ukrainian political system, introduce an effective model of government that would meet the current needs of post-totalitarian Ukraine from one hand and handle historical, civilization and globalization challenges from other.

As a result of the carried out historiographical analysis of Ukrainian cratological discourse has been ascertained that the power (political, civil, social, etc.) in national literature is considered as a leadership-subordination relationship in social group, the state and society; as volitional element which is reflected in the ability to impose own will using coercion and persuasion, to subordinate others by own interests; as an institution that can provide unity of action and established order in public relations. Domestic cratological heritage has a powerful heuristic potential, has demonstrated sufficient theoretical and methodological provision of empirical researches of power. Conceptual problems of power that has been a major subject of debate in Western philosophy, political science, sociology, psychology and cultural studies for long time have found the proper implementation in the national social science. Author of the article defines the range of cratological problems that require deeper study and conceptualization.

Keywords: cratology, power, political power, state power, social power.

Одержано 16.05.2017

УДК 341.223.1(210.1)(477.75)(470+571)«2014»

**Каландирець Юрій, Остапчук Олексій
(Переяслав-Хмельницький)**

ПІВОСТРІВ КРИМ: ОБ'ЄКТ КОНФРОНТАЦІЇ В РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ВІДНОСИНАХ

Зроблено спробу проаналізувати специфіку російсько-українських відносин після здобуття Україною незалежності зосередитися навколо проблемних питань, пов'язаних з Автономною Республікою Крим. Результати аналізу у даній статті висвітлюються як передумови та причини анексії українського півострова Крим Російською Федерацією у березні 2014-го року.

Ключові слова: Крим, Україна, Російська Федерація, Чорноморський флот, Тузла, Харківські угоди, анексія, шовінізм, територіальна цілісність, правовий статус.

Анексія Криму Російською Федерацією у березні 2014 р. актуалізувала й посилила інтерес до цієї проблеми. Дане питання широко обговорюється в українському суспільстві та на міжнародній арені як таке, що свідчить про нову геополітичну розстановку сил у світі. Водночас анексія Кримського півострова спонукає дослідників переосмислити історію двосторонніх українсько-російських відносин з позицій сьогодення, з метою об'єктивно оцінити причини та передумови окупації Криму та запобігти таким актам у майбутньому.

Вивчення окремих аспектів, які стосуються даного питання займалися такі науковці як: С. Громенко, О. Любовець, В. Василенко, В. Торба, Я. Потапенко, Д. Шерр та ін. Згадані